

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Borșorii nefrancoate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se restituie.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emeric Lesner,
Heinrich Schalek, A. Oppelitz Nachf., Anton Oppelitz.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-közt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o seriă garmond pe o colônă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarife și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în București.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dăruș în casă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 210.

Brașov, Miercuri 25 Septemvrie (8 Octomvrie).

1902.

NOU ABONAMENT LA „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Octomvrie st. v. 1902

se deschide nou abonament, la care învîțăm pe toți amicii și sprijinatorii fôiei nôstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 corône, pe șese luni 12 corône, pe trei luni 6 corône, pe o lună 2 corône.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se pôte face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Resistența lui Koerber.

Am avut dreptate când am afirmat, că dintre cei doi miniștri-presidenți ai monarhiei nôstre, cel austriac are cea mai grea pozițiune în conferențele, ce se țin aci la Viena, aci la Budapesta asupra pactului economic. Causese le scim. Opiniunea publică în Austria cere cu totă serioșitatea o învoială cu Ungaria în condițiuni mai bune ca până acum și, decă lui Koerber nu-i va succede a o dobândi, el scie bine, că și-a sfârșit rolul ca șef al cârmuirii.

Se credea, ba se asigura chiar, că guvernele s'au înțeles asupra tuturor punctelor de căpetenie ale pactului și că nu mai rămânea decăt completarea și finalizarea negocierilor. Sâmbetă plecară miniștrii austriaci la Budapesta cu tot aparatul funcționarilor de resort ministerial. Se aștepta, că ceea ce a rămas încă neresolvat cu o săptămână mai înainte în Viena, va fi aplanat acum.

Dér calculele s'au făcut fără de d-l Koerber, căci acesta venind la

Budapesta s'a învoit cu multe, a declarat însă, că nu pôte ceda nicidecam pretensiunilor unguresci în unele cestiuni economice de însemnătate.

Nu se scie asupra căror întrebări anume cele două guverne n'au putut căde de acord, căci despre acêsta se păstrază secret. Foile oficiose din Pesta asigură însă, că în ce priveșce tariful vamal autonom, el a fost deja pe deplin stabilit în deplină înțelegere de ambele părți. De aici rezultă, că divergențele actuale se estind numai asupra cestiunilor de natură economică, precum ar fi, cum cred unii, cestiunea vâlutei, a parității băncii austro-ungare ș. a.

Destul că ministru-președinte Koerber se arată acum intransigent cu privire la unele cestiuni, față cu cari d-l Szell și ceilalți miniștri unguresci s'au fost declarat încă mai înainte intransigența lor.

Koerber a cedat, se vede, în multe privințe, căci oficișii lui se plâng chiar, că foile guvernului unguresc au mers până a enumera acele postulate, ce le-a fost ridicat ministru-președinte austriac, dér în urma intransigenții și rezistenții miniștrilor unguresci a fost silit a și le retrage. Acum Koerber a întors fôia și face el intransigență și rezistență.

Oficișii de-o parte și de alta anunță din nou, că situațiunea e serioșă și că divergențele sunt acute, ér miniștri-presidenți au alergat unul după altul la Viena ca să raporteze Majestății sale, că nu merge și de ce nu merge. Ba s'a lătit éráși faima, că unul dintre miniștri-presidenți și-ar fi și dat dimisiunea.

De patru ani și jumătate se tot trăgăneză încheierea pactului și după multele peripeții, prin care a trecut, acum nu vor să se mai sfirșescă nici conferențele comune ale miniștrilor, ce se țin pentru a pune odată capăt trăgănzărilor.

Șefii guvernelor contractante sunt

fôrte geloși pe rolul ce-l jôcă fiecare în aceste conferențe. Fie-care voesce să se arate mai voinic în fața opiniunii publice din statul său. E firesc lucru decă ca nici unul să nu voiescă ca colegul său să apară învingător pe teren.

Amândoi însă nu pot fi învingători. Trebuie să se lămurescă în curênd, decă divergențele sunt în adevăr așa de serioșe ca să provôce o crisă ministerială.

Opozițiunea în Croația. De câțva timp se fac încercări serioșe pentru ca opozițiunea croată, adecă partidul „Starcević”, și partidul „Strossmayer” să se unescă éráși într'un singur partid opozițional sub numirea de „partidul dreptului Croației”. „Pester Lloyd” e indispus din cauza acêsta și în felul său ironisător vré să prezente tôte aceste încercări de a uni opozițiunea croată, ca fără șanse de succes durabil, dicênd între altele, că aderenții lui Strossmayer au prea mară ambițiunii personale.

Susține mai departe fôia guvernamentală, că decisiunea despre unirea celor două partide s'a luat în Agram în absența corifeilor partidului lui Strossmayer și s'a creat astfel o faptă implinită, trimițându-se pretutindenți și circulare și s'a început a se face și colecte pentru „cassa” noului partid reunit.

Ceea-ce neliniștesce mai mult pe „P. Ll.” este programul „partidului dreptului”, care nisuesce a înființa un „trialism” și decă vrea să schimbe radical uniunea actuală a Croației cu Ungaria.

„De cumva se va realiza unirea partidelor opoziționale croate” — scrie „P. Lloyd”, — atunci va sta față în față cu partidul național, care formeză majoritatea în dieta croată, o opozițiune intransigentă, care negă raportul de drept public cu Ungaria și pretinde unirea tuturor țerilor, în cari trăiesc Croați într'un singur stat, așa-déră înființarea „trialismului” între marginele monarhiei austro-ungare.

In congregațiunea comitatului Sibiu, ținută în ziua de 6 Octomvrie

s'au desbătut următoarele punct: 1) Ordinul ministrului de interne relativ la numele localităților s'a luat la cunoscință cu regret. 2) La adresa comitatului Pojun relativă la modificarea art. 44 din 1868, d-l avocat I. Preda a propus să se facă o adresă la dietă, în care să se cêră esecutarea legii naționalităților. Dr. C. Wolff a propus să se ia notă cu regret de acêstă adresă. Amândouă propunerile au fost primite. 3) D-l Dr. Liviu de Lemeny a interpelat pe vicespan în cestiunea noului diar maghiar „Szeben és Fogarasmegye”, care, fără să aibă cautiunea prescrișă, face politică și sémênă ura și zizania între naționalități.

Alegerile pentru dieta Austriei de jos se vor face peste câteva săptămâni. Lupta electorală a început și se continuă cu mare înverșunare. E vorba de a rêturana dela putere partidul antisemit, care are actualmente majoritatea. Spre acest scop s'au coalisat sub aripile jidovilor tôte partidele adverse. În apelul pe care comitetul central al partidului social creștin îl adreséză aderenților săi, cetim următoarele:

„Jidovismul, care în privința economică este atât de puternic, își ridică éráși capul, servindu-se de ajutorul celor mai diferite partide, cari cu tôte contradicțiunile manifeste ale programelor lor, se pun în serviciul plutocrației jidovesci”.

Apelul învîțat pe partidarii social creștini să contribuie la fondul electoral, trimițênd sumele pe adresa primului ajutor de primar Iosef Strobach.

Bisericele maghiare în Moldova.

Înainte de asta cu un an diarul „Magyar Szó” luase asupra sa nobila sarcină, de a atrage atențiunea cetitorilor asupra conaționalilor săi maghiari emigrați în România și expuși desnaționalisării. Acuma vedem, că a trecut acêstă sarcină asupra diarului „Budapesti Hirlap”, care într'unul din ultimele sale numere sub titlul de mai sus publică un „Carmen miserabile” în prosă, asupra regresului numeric al Maghiarilor catolici din Moldova.

Autorul articolului face aspre repro-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Dama din Tivoli

de Knut Hamsun.

Era într'o vară, pe timpul când corul cântăreților din Paris dedea un concert la Tivoli, în Christiania.

Mă preumblai cât-va timp prin parcul castelului și ajuns în virf, mă lăsai în vale cătră Tivoli.

S'adunase lume multă s'asculte concertul și mă strecurai și eu prin mulțime. Într'aceea întelnii un prietin cu care mă întretinui pe șoptite. Cântarea începù și o ascultai, după cum ne-o aducea vântul în valuri liniștite. De-odată mă simții neliniștit, mă cuprinse o indispoziție nervoșă și retrăgându-mă mai la o parte, fi răspundeam fără nici un șir prietinului meu.

De-abia mă liniștii câte-va minute, când de-odată mă simții cuprins éráși de acea indispoziție inexplicabilă. Chiar atunci camaradul meu mă întrebă.

— Cine-i dama aceea, de te priveșce astfel?

De-abia mă întorsei și mă pierdii cu totul în ochii unei femei, ce 'mî ședea la spate, ochi admirabili, albaștrii împăienjiniți, cari mă priveau fără să clipescă.

— N'o cunosc fi răspunsei, întorcându-mă.

Eram fôrte tulburat. Ochii aceia ațintiți asupra mea fi simțiam cum mă ard neconținut pe gât. Câte-odată îmi păreau, că sunt de metal și simțiam cum mă împung ca două ace reci.

Nu mai puteam rezista acelei priviri. După-ce mă întorsei și mă convinsei înc'odată, că dama aceea mi-e necunoscută, părăși locul și plecai înainte!

* * *

Trecură câte-va zile. Stam cu un cunoscut, un sub-locotenent tînăr, pe o bancă în fața césului universității. Ne uitam la lumea, care se plimba de colo până colo. De-odată în mijlocul mulțimei, vèd doi ochi reci și împăienjeniți, îndrep-

tați asupra nôstră și recunosc pe dama cea tînără de la Tivoli. Ea ne fixă lung trecênd pe lângă noi și sub-locotenentul mă întrebă curios, decă sciu cine este.

— „N'am idee”, fi răspunsei.

— „Pe unul din noi trebuie să-l cunoscă” dișe el ridicându-se, „și te pomenescă că sunt chiar eu acela”.

Ea se aședă pe o bancă din apropiere. Noi pornirăm spre ea și cum mergeam fără să sciu ce fac, trăsai pe sub-locotenentul de haină, încercênd să-l rețin de a-se apropia de dênșă.

— „Nu fi prost, dișe el, nu 'nțelegi că trebuie s'o salutăm fără amânare.

„Da?” întrebai eu zăpăcit.

Locotenentul salută, spunêndu-și numele și după ce 'și ceru voie să stea lângă dênșă, se aședă pe bancă fără multă formalitate.

La întrebările lui, ea fi răspundea prietinesce, dér distrată; peste puțin sub-locotenentul îi luă umbrela și începù să se jôce cu ea. Eu steteam în picioare, devenisem perplex și nu mai sciam ce să fac.

Intr'aceea veni un băiat cu un coș de flori. Sublocotenentul, care mai trecuse prin astfel de situații, îl chiamă imediat și cumpêră câți-va trandafiruri. O întrebă decă fi dă voe să-i anine unul la piept. După un refuz cu gura de jumătate, se învoi. Prietinul meu era un băiat frumos și decă nu mă surprinse de loc, că ea fi îngăduise acêstă intimitate.

Dér de-odată își rupse trandafirul de la piept, îl privi năucită și-l aruncă de parte pe stradă dicênd: „Mî-e interdiș”... și-apoi adaugă cu vocea slabă: „El îmi reamintesce cadavrul unui copil”.

Nu luai în sémă cuvintele ei cele din urmă, dér mă preocupa nespuse de mult tulburarea ei.

La propunerea sublocotenentului mergeam toți trei la plimbare prin parcul castelului.

Pe drum, dama din chiar senin începù să istorisescă despre un copil mic, pe care l'ar fi vècut odată și care acuma ar fi deja îngropat. Peste puțin apoi începù să spue despre Gustav, o casă de

șuri națiunii maghiare, care pretinde a fi o națiune politicească matură și totuși nu înțelege și nu cunoște pericolul la care sunt espuse atâtea suflete maghiare din Moldova.

Punctele principale, la cari se pôte reduce numitul articol sunt: 1) Că Maghiarii trebuie să se lămurască odată cu Românii, cu cari sôrta i-a pus alătura în mijlocul unui potop de Slavi. 2) Că în Ungaria fie-care naționalitate și confesiune și-a zidit câte o fortărăță, pe când în România Ungurii au perdut enorm, cu tôte că făceau parte dintr'o bisericii puternică. 3) Că ministerul de esterne se fi băgat în sêmă acest lucru. 4) Că diplomația austriacă n'a protegiat maghiarismul Ciangăilor. 5) Că la 1896, tocmai în anul milenar, au rupt provincia moldovenească de sub jurisdicțiunea minorităților maghiari. 6) Că la 1844 în cele 4 districte maghiare ale diecesei catolice de Iași erau aprôpe 36 mii de catolici, ér la 1900 numărul catolicilor a scađut la 26.000. 7) Că durerea patriotică asupra acestei perderi e mare și că ar trebui făcut ceva în interesul conaționalilor din Moldova.

Nu putem trece cu vederea aceste ieremiade, fără să ne facem și noi observările.

Cestiunea Maghiarilor din Moldova a fost multî ani de-a rândul obiectul de predilecție al societății St. Ladislau și a îngâmfatului episcop Schlauch, care în fiecare an, la adunarea generală a acelei societăți, ca președinte profita de ocaziune spre a pronunța câte un discurs patriotic, ca să fie admirat de foile liberale ca orator elocuent. Tot la aceste adunări se găsia tot-déuna câte un preot „streber“ din garda mai tinără, care resuscitând „timpurile de glorie, când Moldova aparținea Ungariei“, anunța o nouă cucerire a acelei provincii de astă dată cu armele culturale, și... oratorul înainta și el repede pe scara hierarchiei. Apoi se votau câte-va sute de florini ca ajutor pentru bisericile din Moldova.

Nici Schlauch însă, nici tinerii lui referenți de la societatea St. Ladislau, nu cunoscseau relațiile din Moldova, cum nu cunosc eu pe celea din Australia.

Realitatea este așa, că Ciangăii, cari locuiesc în Moldova forméză partea cea mai bine situată a populației de acolo, așa că ajutóarele, ce li-se trimit de către societatea Sf. Ladislau, sunt cel puțin de prisos.

Ér în ce privește religia lor, ei se bucură de privilegiile, pe cari le au misiunile bisericești catolice în Orient, cari stau sub protecție străină, și n'are cineva de cât să întrebe pe vr'un subprefect, care s'a încercat să eșecute legile țării,

alienați accentuând cât de grozav trebuie că e să fi închisă acolo, mai ales decât nu ești nebună!

— „Dór, dișe ofițerul, în ziua de ađi cu greu se mai întâmplă așa ceva.“

— „Cređi?... Dér decât ți-oii spune, că i-s'a întâmplat chiar mamei copilului.“

Sublocotentul dișe rîdend:

„Oh, ciudată întâmplare!“

Vocea ei era foarte simpatică și felul de vorbă trăia o damă cultă. Mă băteam cu gândul; pôte să fie puțin trăsărită séu chiar isterică, mai ales că avea un clipit bolnăvicios în ochi. Mi-era greu să-i urmez vorba fără șir, ceea-ce mă încurca, mă plictisia și mă șimții nevoit să mă opresc și să-m'iau rămas bun. Imi scosei pălăria salutându-o adenc..., nu sciu de ce, dér o salutai foarte adenc. După-ce mă depărtai, am observat că ei se duc înainte spre centrul parcului și apoi n'au mai văđut încontro au luat'o.

(Va urma.)

cări loviau eventual în regulele bisericești catolice, relative la înmormântare séu altă ceremonie rituală, și fi va spune cum s'a criert la degete, atingend acéstă cestiune.

Ér ce privește limba maghiară? Dór în privința acésta este o večinică plângere adusă de bunii naționaliști tuturor guvernelor române, că n'au profitat la timp, să fi introdus prin școle bune românești limba statului în aceste mic și neînsemnate insule unguresci. Ciangăii și-au păstrat până în ziua de astăđi limba lor națională.

Ce mai vor? Pôte să se facă culturilegeturi și să maghiarizeze și în Moldova? Să facă societăți koșuthiste, ca să aibă șovinisti magazine de rezervă, unde să transporteze Ugron și consortes arme pe la Oituz? Să facă exposituri și agenții, prin ajutorul cărora să sară la vr'o eventuală ciocnire în ajutorul consăngenilor lor Turci, cum au mai vrut să facă la 1877, când poporul din principatele Dunărene, un popor creștin, „care stă alătura de Maghiari în mijlocul oceanului slav“ — a luat arma să-și elupte independența?

Că misiunea catolică din Moldova a fost sustrasă jurisdicțiunii unui Csák Cyrjék de la Arad?

Dér minorității maghiari nici n'au avut vr'o dată jurisdicțiune asupra misiunilor din Moldova. Ei s'au încercat numai să o dobândescă, și cu acest scop a și făcut providencialul din Arad o călătorie prin Moldova mai anii trecut, însă fără rezultat. Misiunea catolică a fost tot-déuna în mâinile minorităților italieni, ér episcopul actual de Iași a chemat Iesuiți poloni la Iași, a înființat seminar, în care se cresce clerul din elemente născute în țără.

Au dat catolicii îndărăt numericesce? Datele autorului din „Budap. H.“ ar trebui controlate, căci cu datele statistice, este sciut, că se pôte juca cine-va după cum îi convine.

Adevêrul, mi-se pare, că este cu desăvîrșire contrar.

În Iași Iesuiții polonezi, în Bucuresci Benedictinii elvețieni, în tôte orașele mai mari pensióne ale maicelor de „Sacré Coeur“, din Franța, „S-ta Maria“ de la Nymphenburg și „Notre-Dame de Sion“ fac educația fetelor din familiile cele mai bune române. Archiepiscopul Hornstein din Bucuresci, când face visitațiuni canonice, este primit ca un principe de către autoritățile române. Și... decât autorul articolului mai vré să scie, fi destăinuim, că în timpul mai urmă s'au făcut nu multe convertiri la catolicismul latin. Magistrăți de la curtea de apel cu familiile lor, descendenți de domnitori, dame din familiile alese (Sutzo, Palladi etc.) au trecut la catolicism, ér superióra mănăstirei uriașe (Notre Dame de Sion) din Galați, este din vechea familie a Vârnavescilor.

Unde este aici un regres al catolicismului? Ore nu mai degrabă biserica orientală ar avé dreptul să se plângă, că pierde față cu biserica latină?

Dér autorul articolului din „Budap. Hirap“, decât este adevêrat ceea-cespune în notă numita fôie despre densus, că adenc este adenc cunoscător al relațiilor din România, trebuie să le scie foarte bine tôte cele înșirate mai sus.

Le va fi și sciind pôte și totuși susține regresul catolicismului în România.

Noi scim pentru-ce.

Pentru-că prin acésta vré să asigure expansiunea (sic) maghiare un debușeu prin filiera catolicismului.

Și planul n'ar fi tocmai prost: În România nițică intervenție diplomatică în favorul Ciangăilor, la Roma nițică intervenție pentru introducerea limbei liturgice maghiare în biserica orientală, și étă drumul așternut spre isbândă!

De cât, că stâncile realității se prăvălesc în calea acestor planuri și ieremiadele din „Budap. H.“, de-ocamdată rămân ieremiade.

„Corda Fratres“ în Veneția.

Din ședința a 3-a, care s'a ținut la Vineri, mai remarcăm, că la propunerea lui Kauff (evreu) de a-se recunoște secțiunea specială evrească admisă la Paris, vice-președintele Provansal a cerut o declarațiune oficială a Românilor în privința cestiunii Evreilor. În urma acésta studentul român Xenî declară, că conform art. 7 din Statutele societății „Corda Fratres“, *secțiunile trebuie să fie naționale*, prin urmare *Evreii nu pot să aparțină secțiunii române*, decât nu sunt împământeniți.

Librescu (evreu) se citescă un discurs lung asupra Evreilor, însă nu i-se permite.

Xenî, în numele lui Scurtu, declară că Românii admit cererea Evreilor de a forma o secțiune specială, singura soluție conformă statutelor și dorințelor Românilor, cari *nu pot să primescă pe Evrei în secțiunea lor națională*.

A patra ședință.

Despre decursul ședinței a patra, ce s'a ținut Sâmbătă, „Universului“ i-se telegraféză următoarele:

Veneția, 22 Septemvrie v.

Ședința de ađi a început la óra 10. A fost proclamat președinte al ședinței Giglio Tos, prin aclamațiuni unanime.

S'a citit telegrama ministrului de instrucțiune al Italiei Nasi, care salută congresul (Aplause.)

Giglio Tos dișe, cum că crede, că adunarea nu e legalmente constituită și e de părere, că decisiunile luate de acéstă adunare nu sunt legale.

Jacchia, vice-președinte, esplică că fiind vorba de câteva chestiuni urgente, a cređut că face bine să convoce adunarea, prin urmare hotărârile luate nu au caracter definitiv. Ele sunt numai nise dorinți, cari se vor trata în congresul viitor.

Discuțiunea în privința legalității adunării continuă îndelung.

Giglio Tos insistă, ca adunarea să recunoșcă cum că votul ce a dat în ședința trecută are un caracter provisoriu în privința chestiunilor discutate.

Vișoiu, român nevrând să recunoșcă legalitatea hotărârii luată în ședința de Vineri, presintă demisiunea sa personală din sarcina de consul la Bucuresci.

Scurtu, vice-președintele secțiunii române, declară că recunoscându-se caracterul provisoriu al hotărârilor luate de congres, declarațiunile lui Vișoiu sunt personale și Românii își rezervă dreptul d'a discuta pe larg aceeași chestiune în congresul viitor în care se vor lua decisiuni definitive.

Se propune următoarea ordine de di: „Adunarea considerând, că Giglio Tos nu recunoște legalitatea adunării, trece la ordinea zilei.“

Moțiunea a fost votată de adunare după o lungă discuțiune.

Din cauza votului nesigur în privința fixării locului unde se va ține viitorul congres, adunarea lasă ca congresul federal să hotărască între Elveția și principatul Monaco.

Se proclamă studentul frances Provansal președinte provisoriu al societății „Corda Fratres“, în locul lui Ludwig, student ungar, care după cum se scie și-a dat demisia.

Pentru ora 2 după amiađi studentii Italiani, cari vor călători la Bucuresci sunt convocați la o ședință la Ateneu.

În urma stăruinței Românilor, Giglio Tos a declarat, că va veni la Bucuresci. Ședința s'a terminat la 12 óre 55 minute.

Séra a avut loc un mare banchet la „Lido“.

Fraternizarea Italianilor cu Românii.

În timpul întrunirii private a secțiunii italiene pentru afacerile administrațiunii, au sosit în corpore studenții români și au fost primiți cu aplauze și urale.

Studentii români au înșitat pe studenții italieni la Bucuresci, promițându-le tôte înlesnirile și o primire frumoasă.

Studentii români și Italiani au fraternizat.

Studentii Italiani au primit invitairea.

Ei vor pleca Lunî séra către Bucuresci.

Entusiasmul a fost mare.

Studentii și-au schimbat lentilele de

colori naționale, luând Italianii pe cele românești, și Românii pe ale Italianilor.

La banchetul, care s'a dat la „Lido“, au luat parte două sute cincî deci de studenți și reprezentanți ai autorităților orașenești și ai pressei.

A domnit mare entusiasm în tot cursul banchetului.

Au fost multe aplaudate discursurile prin cari s'au îndemnat studenții la dragoste frățescă în sinul societății „Corda Fratres“.

Sala era frumos provoazată.

Studentii cântară imnuri naționale și studentești.

Serbările în onórea studenților la Veneția.

Étă ce scriu diarele din Veneția despre serbarea de Joi în onórea congresiștilor:

— Aseră piața San-Marco era iluminată a giorno, într'un mod estra-ordinar. Tôte mesele cafenelelor erau pline de dómne elegante.

Studentii erau răspândiți ici și colo prin piață, care era întru totul plină de lume.

Musica orașenească a început concertul cu marșul Reginei de Saba, de Goldmark. A intonat în urmă imnul studenților italieni, care a fost în parte cântat și din gură de studenții, cari încunjurau pe musicanți.

După imnul studentesc, care a fost primit cu vii aplauze, s'au eșecutat marșul regal italian, Marsilieza și imnul lui Garibaldi.

În timpul eșecutiunii marșului regal, studenții străini, cari se aflau prin cafenele, au stat în picioare.

Tôte imnurile au fost primite cu aplauze entusiaste și cu strigăte de „Trăiescă Italia! Trăiescă Franța!“

Apoi studenții români au cântat în cor mai întâi imnul regal, apoi imnul universităților lor, în strigătele de „Trăiescă România!“

În aceleași diare mai găsim scirea, că după sfirșitul ședinței întâi a congresului „Corda Fratres“, cavalerul Jacchia, vice-președintele secțiunii italiene, a cetit mai multe scrisori și telegrame de adesiune, cari sosiseră comitetului din Veneția.

Intre aceste telegrame a fost una a asociațiunii studenților din Bucuresci și o altă semnată „studenții din Bucuresci“.

Acéstă din urmă telegramă, care se termină cu strigătul de „Trăiescă Italia!“, a fost primită cu aplauze căldurose.

Serbările românești din Turnu-Severin.

Mai acum câte-va zile, a sosit în Turnu-Severin Reuniunea de cant și musică din Caransebeș spre a întorce visita societății musicale române din T-Severin „Doina“ care făcuse o excursiune la Caransebeș și Lugos. Despre decursul serbărilor cetim în „Cronica“ următoarele:

La gară, fraților din Banat li-se făcură urări de bună venire, din partea orașului. După d. Stănculescu ajutor de primar, d. Costescu fostul director al liceului Traian, vorbi în numele tuturor societăților de cânt din T-Severin: „Doina“ „Frohsinn“ și societatea serbo-slavă „Lugovici“. Tôte societățile și-au cântat „motto“ al lor; după aceea d. Velcu președintele corului din Caransebeș, mulțumi pentru grandioasa primire.

Dela gară, în frunte cu fanfara liceului, cortegiul pornesce pe bulevardul Carol spre liceu.

Tôte societățile cu stindardele lor erau reprezentate. În dreptul parcului primăriei, unde concerta musica reg. 17 infanterie, imponentul cortegiul a fost salutat cu „Deșteptă-te Române“. Ajungend la liceu, corul „Doinei“ a intonat un imn inadins compus de maestrul de musică al liceului, d-l Paulian directorul societății.

Séra, pe la órele 9, a avut loc concertul în grădina publică. Este imposibil a descrie spectacolul. Programul a fost admirabil eșecutat și foarte precis condus de d. Sohor maestrul lor de canto. Din tre bucățile excelente notez: **Musicescu**, „Marș regal“, cor mixt cântat de corul „Doinei“ și de corul reuniunii de cânt și

musică din Caransebeș. — Petrella: „Tergul din Pompeii“ din opera „Ione“, cor mixt cu acompaniament de pian. — Adam: „Junimea Parisiană“, cor mixt. — Vidu: „Răsunetul Ardealului“. — Mureșianu: „Trecuți valea“. — Vidu: „Logojana“. — Costescu, „Puișorul“. — Sequens: „Frumoasa copilă“ coruri mixte și de bărbați, etc. etc.

D. colonel Chivu președintele comitetului de primire, oferi d-șorei Maria Școicovici solistă sopran, și președintelui corului d. Velcu, insigniile societății surorii „Doina“ ér, d. colonel Chivu primi pe aceea a fraților cântăreți din Caransebeș.

D. Paulian maestrul nostru de muzică, prezintă ca dar al „Doinei“ o liră, și în o cuvântare entusiasmă, salută pe cântăreții de peste graniță cu cuvinte „a cânta nu e rușine“, urmând a se lua exemplul nădăjduind că și pe la noi se vor găsi feciore, care să contribuie cu glasul lor la desvoltarea muzicii și frumosului.

D. Paulian a fost foarte viu aplaudat. Președintele corului din Caransebeș, d. Velcu a fost foarte emoționat, mulțumind pentru darul „Doinei“. Concertul se termină pe la orele 11 $\frac{1}{2}$.

D. Costescu se urcă pe scenă cu vocea sa simpatcă, rugă pe Severineni, ca a doua și séra la orele 10 $\frac{1}{2}$ să vie la sala Apolo, unde se aranjază o serată dansantă. Aplause nesfârșite din partea publicului acoperiră cuvintele d-lui Costescu.

Pe la orele 10 și jumătate, salonul Apolo era înțesat de lume, luminat „a giorno“ și împodobit cu frumoșe ghirlande de brați, din mijlocul cărora eșia în relief așa de minunat mândrul nostru tricolor; salonul era completamente ocupat. Muzica începe „Hora unirei“ și jocul se încheie cu foc, pentru-ca să se continue vioii până în zorii zilei.

Societatea „Doina“ în unire cu comitetul arangiator a desfășurat o activitate vrednică de totă lauda pentru reușita seratei și mulțimea publicului participator. D. Roman a cântat prea frumos câte-va poezii, acompaniat de corul reuniunii din Caransebeș.

Din numărōsa asistență imi este imposibil a nota întregul public; mă voi mărgini a nota numai pe oșpeții: d. Velcu președintele societății, d. Stoicovici, d. I. Borlovan, părintele archidiacon episcopal Dr. Ionescu, părintele Petrescu, d. Aleonte impiegat la tribunalul ungar, d. Ilie Romănu prim tenor, d. Veber, d. Buru, d. Sohor dirigintele societății etc. etc.

Dōmnele: Târziu, Petrescu, Demetrescu, Rușeț, Bosgan, Ciclovian, Seracin, Bocean etc.

Domnișōrele coriste: Silvia și Maria Școicovici, Alexandrina Săvescu, Emilia și Aneta Ciclovian foarte gentile, Sidonia Nemen, Lauer Paulina, Maria Tismanar, Natalia Veber, Aurelia Serafimescu, Silvia Romănu, Ana Petrescu, Elena Târziu, Emilia Buru, Iuliana Seracin, Maria Rușeț etc. etc.

Serata s'a terminat la orele 4 dimineața, lăsând în sufletul fie-căruia o impresie din cele mai frumoșe. Sfârșesc menționând, că costumul național a fost purtat cu multă eleganță.

SCIRILE DILEI.

24 Septemvrie. v.

Majestatea Sa monarchul va veni pe la mijlocul lui Octomvrie în Budapesta, unde va petrece vr'o 4 săptămâni. Nu e fixată încă ziua venirii, în palatul regal din Buda se fac însă pregătirile pentru primirea domnitorului. La 1 Nov. Majestatea Sa se va reîntorče pentru o zi în Viena, de unde va veni éráși la Budapesta.

Turcii și Români din Macedonia. Valul din Bitolia a chemat pe notabili din mai multe comune romănesci și arătându-le încrederea, ce guvernul turc a

avut în tot-déuna în fidelitatea poporului român, a făcut apel la sentimentele lor de credință, ca și de astă-dată să dea tot concursul lor întru stîrpirea cetelor de bandiți. Se scie, că în tot timpul războiului cu Grecia, Români din Epir s'au luptat în contra bandelor grecesci și că la Turia până și femeile au luat armele, ca să-și apere căminul, pentru care lucru au fost decorate de Sultan. De astă-dată Valiul a dat voie Românilor din Macedonia să porțe arme. Ast-fel la Magarova, Tîrnova, Nijopole, Molovișta și Nevesca s'au format cete, de câte 30 și 50 tineri înarmați cu puscă Martini, împrumutate de la soldații turci, ca să gonescă din munți pe bandiții bulgari. În urma acestei măsurii este imposibil, ca Bulgarii să pōtă face ceva, deōre-ce în vilaetul Monastir sunt foarte mulți Români și foarte bine așezați.

Români și alegerile comunale în Bucovina. După-cum cetim în „B. J.“ Români din Cernăuți vor ține în curând o adunare, în care se vor sfătui asupra unei procedări armonice în cesiunea alegerilor comunale. Este de dorit — ăice numitul ăiar — ca Români să procedeze cu acéstă ocaziune în armonie, pentru-că prin neunirea de înainte de asta cu doi ani, Români au pierdut un mandat.

Un jidov la Curie. „Alkotmany“ relevă cu multă indignare, că israelitul Sigismund Decsey a fost numit președinte de senat la Curia din Budapesta. Ministrul de justiție Plosz — spune numita fōie — a sprijinit în consiliul de miniștri propunerile președintelui Curiei Szabo Miklos — care a propus la postul vacant pe unul din membrii (un creștin) pe care îl doria Curia — însă a cădūt față cu majoritatea voturilor colegilor săi din cabinet. Ast-fel Decsey a ajuns președinte de senat, și se ăice, că ministrul Plosz s'ar fi exprimat, că numirea acéstă a fost „o necesitate politică“. — Din incidental acesta „Alkotmany“ mai relevă, că se plănuesce pensionarea lui Szabó; locul lui să fie ocupat de Vörösmarty Bela, al doilea președinte al Curiei. În locul lui Vörösmarty, va fi numit — președintele de tablă Oberschall Adolf; președinte al tablei ar fi apoi Bernath, al doilea secretar în ministeriul de justiție; locul acestuia îl va ocupa procurorul Corōnei Szekely, ér în locul lui Szekely ar fi să se numescă israelitul Baumgarten. „Ast-fel — adaugă „Alkotmany“ — încetul cu încetul tōte pozițiile devin ale jidovilor“...

Epilog la excesele din Agram. În cercetările urmate după excesele mai recente s'au descoperit nisce momente sensationale. Din partea poliției s'au predat tribunalului acte, din cari rezultă, că un număr de cetățeni fruntași din Agram sunt învinuiți, că au contribuit cu bani la inscenarea demonstrațiilor.

Pentru masa studenților români din Brașov au întrat de la „Un calabăr“: 10 corōne. Chităm cu mulțămită suma întrată. — Direcțiunea școlilor medii gr. or. române.

Distincțiune. Medicul din Marienbad Dr. Ioan Calinciuc, Român din Bucovina, a fost decorat cu ordinul sêrbesc „Slava“.

Infrumșetarea nasului. În revista „Berliner Klinische Wochenschrift“ un chirurg raportéză despre câte-va operațiuni la nas, pe cari le-a executat dēnsul la diferiți pacienți. Așa un domn avea un nas, care sēmēna cu ciocul unei rațe. Chirurgul l'a adus prin operație la proporția omenescă. O damă cu nasul gros, alta cu nasul strîmb, tōte au fost operate, dāndu-li-se nasului o formă frumoșă, drēptă. Doctorul a fost foarte mulțumit, când la câte-va săptămâni, după-ce a făcut operația nasului unei dame, acéstă a venit la dēnsul și stringāndu-i mână, a ăis: „Mulțumesc, doctore, astăđi am eșit la plimbare și nimeni nu s'a mai uitat la mine“. — Pentru-că mai înainte toți trecōtorii se uitau ca la minune la nasul ei.

Societăți de consum în Bucovina. Deputatul T. cavalier de Flondor a pre-

sentat guvernului țării un statut elaborat de d-sa, după model german, asupra înființării de societăți de consum. Conform acestui statut, se vor înființa în tōte districtele societăți de consum, cari vor fi supuse unei direcțiuni centrale, care își va avé sediul în Cernăuți.

Liga culturală și studenții italieni.

Despre pregătirile, ce s'au făcut pentru primirea studenților italieni în România, mai dăm următoarele amēnunte:

Duminecă séra s'au întrunit la Liga culturală, comitetul central executiv al ei, împreună cu cel al secțiunei Bucuresci, pentru a lua măsurile convenite în vederea primirii studenților italieni în capitală. S'a elaborat un frumos și entusiast manifest de d-l G. Ionescu Gion, prin care Liga salută sosirea fraților de pe pământul Italiei. Manifestul se va publica în tōte gazetele. Va fi tipărit și în foi volante în limba italiană și va fi distribuit publicului. Pentru suportarea cheltuelilor, s'a votat comitetului de recepțiune studențesc una miie lei. La gară un delegat al Ligei, va saluta pe cei sosiți de bună venire.

Localul Ligei din calea Victoriei va fi iluminat a giorno, se vor arunca flori asupra comersului. Pentru recepțiunile stabilite de comitetul studențesc, atât în capitală, cât și în provincie pe unde sunt secțiuni de ale Ligei, comitetul central a însărcinat pe d-nii secretari: Alex. D. Florescu și Septimiu B. Mureșanu, ca să colaboreze cu fruntași ligiști, la tot ce vor crede necesar. În acest scop domniile lor, au mers erī și ađi pe la secțiunile din Ploesci, Predeal, Constanța și Pitești, ca unindu-se în înțelegere cu aceste secțiuni, să ia măsurile în consecință.

În urma demersurilor făcute de d-l J. Dumitrescu, președintele „Uniunii studențesci“ pe lângă d-l Salygni, directorul serviciului hidraulic, — cel dintăi a primit erī d. a. o scrisōre din partea d-lui Emil Costinescu, ministru ad-interim la lucrările publice, prin care îi face cunoscut, că ministeriul a oferit gratuit vaporul „Orientul“ pentru transportul studenților italieni de la Cernavodă la Brăila.

D-l ministru al instrucțiunei, Sp. Haret e hotărît de asemenea să vină în mijlocul studenților italieni la un banchet séu la recepțiunea ce li-se va face. În acest scop d-l Haret și-a amānat plecarea în concediu încă cu câte-va zile.

Sciri din România.

— Mancheta statuetei, executată de tînêrul sculptor Spaethe, reprezentând un dorobanț, și care va fi oferită Regelui Carol în ziua aniversării luării Plevnei, a fost trimisă la școla de arte și meserii, pentru a fi turnată în bronz.

— Reparațiile frumosului vapor român, Regele Carol I, fiind terminate, acest vapor a reluat regulat cursurile sale între Constanța și Constantinopol. Vaporul Principesa Maria rămâne ancorat în portul Constanța, gata de a imbarca persoanele oficiale, cari se vor duce la inaugurarea noului canal al Dunărei.

— Aproxionarea cu pâne a trupelor de la manevre se face de cătră manutanța centrală a armatei din Bucuresci. Pentru trupele, cari manevrēză în județul Vlașca, s'au detașat captōre mobile, cari fabrică pânea pe loc, ér făina se trimite ăilnic de la manutanța centrală din Capitală.

— Dilele acestea licențiāndu-se soldații în rezervă, cari au luat parte la manevre, căți-va coloneli li-au ținut discursuri în cari le-a recomandat, să cāmpere tot-déuna, ceea-ce le trebuie, din prăvălii d'ale creștinilor, ocolind prăvăliile Evreilor.

Teatru german.

Drama „Die rothe Robe“ („La robe rouge“ = talarul ce'l pōrtă în oficiu judecătōrii) de mult talentatul scriitor frances Eugen Brioux, e o piesă, care sbiciuesce justiția francesă și pe reprezentanții ei formalisti, nedrepti și fără inimă, cari,

avēnd în vedere prea adeseori aspirațiunile lor egoiste, judecă și condamnă c'o înfiorătoare ușurință. Acéstă dramă e un cap de operă a lui Brioux, scrisă cu multă artă și conține scene c'o măestrie rară studiate și de un efect extraordinar.

Sugetul piesei: În sudul Franței s'a comis un omor, și pe basa unor bănueli fără temei, s'a arestat un țeran cinstit. Judele instructor, fără inimă, preocupat de aspirațiunile lui pentru viitor, ca s'arate ce pōte, la investigare a încurcat într'atât pe acusat și pe soția lui, încât era de prevēdūt, că cel dintăi va fi condamnat. La pertractarea finală procurorul asemenea un ambiōs fu muștrat de consciință și spuse juraților că nu s'a urmat corect, că s'au retăcut multe momente ușurătoare pentru acusat, le mărturisesce c'un cuvēt tōte greșelele și în urma întorsăturai acesteia, juriul achită pe acusat.

Dér acusatul nu s'a putut bucura de acéstă, deōrece în desursul cercetării eșise la lumină, că soția acusatului a fost mai de mult condamnată pentru furt și purtare imorală, în urma unei fapte isvorite din o ușurință a tineretelor ei. Prin acéstă descoperire însă tōtă fericirea casnică a soților fu nimicită, deōrece bărbatul, care nu scia nimic despre trecutul soției lui, la care ține foarte mult, nu mai vrū să trăiescă cu ea. Vēdēndu-se ea astfel gonită de la el și depărtată de copiii ei scumpi, își rēsbună crud pe judele de instrucție, care a tradat secretul ei, omorāndu-l c'un pumnal.

De la început piesa își încordă atențiunea, și încordarea creșce pān' la sfârșit, nutrită de dialogurile de-o vioiciune și interes rar.

Cu tōte greutățile acestor vii scene, reprezentațiunea de aséră a fost una din cele mai reușite.

Ca figuri remarcabile și tot-odată la perfecție interpretate amintim pe d-ra Brunner, care în rolul femeii desperate a acusatului nevinovat, a eșcelat prin jocul ei măestru, fiind de repețe-orī sgomotos aplaudată. Asemenea d-l Mauth, în splendidul rol al judeului de instrucție, rece și preocupat de sine, c'o rară măestrie a eșcelat mai cu sēmă în actul al doilea, unde interoga pe acusat și pe soția lui, citată ca martoră.

O simpatcă și convingetōre figură de om nevinovat ne-a înfățișat d-l Seger în rolul acusatului, a cărui artă în acest rol se basa mai mult pe mimică, ér fața lui reoglanda luptele sufletesci și desepărarea lui. Aplause vii au urmat după fiecare scenă marcantă.

Măne, Miercuri, se va da pentru prima oră aici „Mauerblümchen“, comedie de Blumenthal și Kadelburg.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 6 Octomvrie. Conferențele de Duminecă ținute între membrii interesați ai cabinetelor ungar și austriac asupra pactului, n'au avut rezultatul dorit. Din ambe părțile s'a apêrat cu cerbicie punctele de vedere contrare, așa că tratările au trebuit să fie întrerupte din nou. Miniștri austriaci s'au reîntors la Viena.

Viena, 6 Octomvrie. Ministru-președinte Szell a sosit ađi aici. El a fost primit de Majestatea Sa, căruia i-a raportat despre ultima conferență în cesiunea pactului. Tot ađi va fi primit în audiență și ministru-președinte Koerber.

Paris. 6 Octomvrie. Inmormēntarea lui Zola s'a făcut erī. A participat și Dreyfuss. Au ținut discursuri ministru instrucțiunei Chaumié și Anatole France. Nici un incident.

Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 6 Octomvrie 1902.

H Pomul verde: Szabó, Oláh, K. Vársárhely.

H Europa: Weber, Bodenbach; Baladi, Felvincz; Hindrich, Ruseiuc; Nagy, S. Sängeorgiu; Frenk, Posen; Strich, Piatra; Krolupper, Pesta.

H Bucuresci: Valenta, Ploiesci; Erdődy Gelencez; Simonis, Sibiu; Tatar, Pesta; König, M. Oșorhei; Vogelbut, Viena; Monka, Brünn Ineze, K. Vársárhely.

H Grand: Hühnerbein, Kahle, Viena; Kupperstich, S. Sängeorgiu; Ghimbășianu, Bucuresci; Binder, Sibiu.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:
(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Scrieri literare pentru popor.

Diu trecutul Silvaniei Legendă de Victor Russu 2 cor. plus 10 b. porto.

Dinu Millian roman. Nenuica sfânt. de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

Feciorul Popei. Facerea Joiței. O dragoste a veacului. Rochia Catiței. Amedeo Madini. Din viața tristă. După natură. Baccalaureatul, de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

Proba de foc, comedie într'un act după A. Cotzebue, localisată de Irina Sonea n. Bogdan 30 b. plus 10 b. porto.

Dracul, novelă de V. R. Buticescu. Are tendința de-a combate credința deșertă. Prețul 20 b. (cu porto 25 b.)

Lira Bihorului, o carte cu povestiri istorice scrisă în versuri, de Antoniu P.p. Prețul 40 b. . . (cu porto 46 b.)

Părintele Nicolae, schiță din viața preoților de G. Simu. Pr. 60 b. + 6 b. porto.)

Sfătuirii de aur sêu calea către fericire pentru sâtenii români de totă starea și etatea. Cel mai acomodat premiu pentru pruncii dela școlile confes. sâtesei române, de Aron Boca Velchereanu. Cu su prefață de G. Simu. Prețul 60 bani + pl 10 b. porto.

Cuvinte de aur sau învățături înțelepte date de un părinte fiului seu. Din operile lui I. H. Campe, tradus în limba română de Ioan Sonea preot gr. cat. în Seplac. Cu permisiunea prea Veneratului Ordinariat 1 cor. 60 b. plus 10 b. porto.

Săpătorul de bani, comediă în trei acte, localisată de A. Pop. Se recomandă mai ales pentru cei ce vreau să jöce teatrul. Prețul 24 b. . . (prin postă 28 b.)

Vițu după mörte, sêu nemurirea sufletului, dedusă din misterii ființei omenești și deșertăciunea celor trecători, de I. P. Ediția II. Prețul cor. 1. (Cu posta cor. 1.10).

Poesii de V. R. Buticescu. Prețul era la început 2 cor. 40b., acum numai cor. 1.20 (cu posta cor. 1.40)

Suspîn și zimbire, poesii și prosă de A. Pop. Prețul 80 b. (cu porto 86 b.)

„Omul“, noțiuni din anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omenești de George Cătană inv. Această carte servescă manual pentru anul al IV-lea al școlii pop., pentru școlile de repetiția și pentru poporul nostru. Prețul 50 bani (pl. 5 b. por.)

Instrucțiuni populare despre datorițele și drepturile purtătorului de dare edate de Wilhelm Niemandz. Această carte e un îndreptar de o trebuință nespuse de mare pentru toți căți au afaceri cu dările. Prețul cor. 1.20 plus 10 bani porto.

Cartea ilustrată pentru copii și copile de George Simu. Această broșură conține istoriöre și poesii morale spre escitarea gustului de cat t la copii. Prețul 50 bani (+ 56 b. p.)

Trandafir și Viorele. Poesii populare culesse și ordinat de Ioan Pop-Reteganul. Ediț. III. Prețul redus 60 bani (+ 10 b. p.)

Versuri de dor, adunate din poezii români de A. Prețul 50 bani (+ 5 b. p.)

oi prinși în cursă, comediă într'un act de A. Kellner localisată de I. Em. Bobancu. Prețul 24 bani (+ 3 b. porto.)

Dr. Ioan Frapparti prelucrată de Ioan Papiu. Prețul 60 b. plus 10 b. porto.

„Considerațiuni istorice asupra asociațiunii popörelor și aplicațiunilor la națiunea noastră“ de Ioan Clinciu profesor în București. Prețul 2 cor. (+ 10 b. prt.)

Țigani, schiță istorică, de I. P. Reteganul. Prețul 1 cor. (+10 b. p.)

Istoria lumii part-a a III-a tălmăcită de preotul C. Moraru, după Dr. Th. B. Welter.

„Supplex Libellus Valachorum“, memoriul prezentat împăratului Leopold II. de către episcopii Bob și Adamovici în numele poporului român din Transilvania la anul 1791. Textul original latinesc și alătura de acesta traducerea românească făcută de profesorul Dr. E. Dăianu, Sibiuu, „Tipografia“ societate pe acțiuni. Un esemplar broșat costă 1 corönă (+ 5 b. porto)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școlă superiöră dela Ferăstrău și la Seminarul Nifon Metropolitan din București. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I **Agrologia**, sêu Agricultura generală. 34 cöle de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decisiua Nr. 2078 din 1897. Costă 5 coröne.

Vol. II **Fitotechnia**, sêu cultura specială a plantelor, 38 cöle de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 coröne.

Vol. III **Zootechnia**, sêu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dim preună cu lămăria și lăptăria, 49 cöle de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 coröne.

Vol. IV **Economia Rurală**, sêu organizațiunea și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 coröne.

Cartea d lui prof. Maior se deosebese esențial de lucrările de acest fel apărute până acum în limba și literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratăză tôte cestiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din tôte țările locuite de Români, pe baza progreselor actuale ale științei și tehnicei agricole moderne. Ea ia serios concurența cu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte: germană, francesă, etc.

Economia pentru școlile populare compusă de Teodor Roșiu, învățator la școlă principală română din Lupușul-Unguresc. Edițiunea a doua. Prețul 60 b. pl. 5 b. Porto

Despre influința împrejurărilor asupra acțiunilor și deprinderilor animalelor de Lamarck, cu un studiu asupra lui Lamarck de Panaite Iosin. Prețul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „Sărăc în țără săracă“. Emiescu. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

„Cartea Plugarilor“ sêu povestiri economice despre grădănit, economia câmpului, creșterea vitelor“ etc. scrisă de Ioan Georgescu. 90 pag. Form. 8° costă 50 b. (+ 6 b. porto).

„Stupăritul“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de Const. Dimian, preot în Brețcu. O carte de 164 pag. format mare 8°. Prețul cor. 1.60 (cu posta cor. 1.70)

Insofiriile de credit împreunate cu insofiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de insofiri, de F. W. Raiffeissen. Edițiunea a V-a Trad. de Dr. A. Brote. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiuului, Conține 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 bani.)

Grădina de legume, de Ioan F. Negruțiu, profesor în Blăși. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu, e pe cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto).

Vinuri din pöme, de Gr. Halip prof. Este o carte în care se dau explicați și învățături amănunțite asupra modului cum este a-se face tot felul de vin din felurite pöme. Prețul 40 b. (cu posta 45 bani.)

„Sfaturi de aur“, pentru sâtenii români de totă starea și etatea, de Aron Boca Velchereanu. Prețul 60 b. (plus port 5 b.)

Îmbunătățirea stării sâtenului, de Gr. G. Peucescu. Prețul 50 bani (plus porto q b.)

„Cultura și îngrijirea grăului“, de I. F. Negruțiu. Pr. 14 b.(plus porto 5 b.)

„Economia“, pentru școlile populare, de Teodor Roșiu. Prețul 60 bani (plus porto 5 b.)

„Buna chivernisală“, de Teodor V. Păcățian. Pețul 40 bani (plus porto 5 b.)

„Cuvântări bisericesci de Massillon“ traduse din originalul frances de Ioan Genț orotopop gr.-cat. român al diecesei de Oradea-nare.—D-ja la 1898 apăruse în Oradea-nare cartea cu titlu de mai sus, care cuprinde 17 predicii de ale vestitului orator eclesiasc frances. Predicile sunt împărțite de traducător după anul bisericesc răsăriten, și fiecare este pusă la acea Duminecă sêu sârbătoare, cu a cărei evanghelie se potriv-se predica.—Un volum elegant de peste 400 pagini în 8° cu portretul lui Massillon. Traduc-rea se distinge printr'un limbajr ales. Prețul 5 coröne (6 Lei 50) plus 30 bani porto.

Moșie de vânzare.
În poziția cea mai frumoasă a Săcuimei, distanță de o oră de la Brașov, ăr de la stațiunea călei ferate distanță de ¼ oră, **este de vânzare o moșie de 154 jugere, cu casă domnescă și edificii economice.** Loc foarte potrivit pentru zidire de fabrică de spirt și pentru instalare de lăptărie.
Adresa la administ „Gazetei.“

Nr. 14688—1902.
PUBLICAȚIUNE
De öre-ce Otilia Vitez cu cere-rea sa dela 24 Septemvrie 1902, a renunțat dela dreptul industrial de a practica meseria de plasare, acordat cu nr. 6954—1900 m. și nu mai intenționează a continua această meserie, de aceea dreptul ei industrial, prin această se declară de abrogat.
Acăsta se aduce la cunoscința publică, cu acea observare, că toți aceia, cari reflectăză la vre-o de-daunare, sêu au vre-o pretensiune față de biroul de plasare al Otiliei Vitez, se provöcă, ca pentru validitatea drepturilor lor să-și înainteze reclamațiunile lor în această provincă la acest magistrat până la 10 Oct. a. c. cu atât mai vörtos, căci după expirarea acestui termen cautiunea depusă la acest oficiu de Otilia Vitez, se va estrada respectivei.
Brassó, 30 Septemvre 1902.
2—2,(700) *Magistratul orășenesc.*

Un tiner absolvent de școlile comerciale, liber de miliție cu praxă de un an ca contabil, cunoscător de limbile patriei, doresce de a ocupa un post la o bancă română. Informațiunii la Administrația „Gazetei.“ 1—3,(706).

Ocașiune favorabilă!
Magazin de coloniale, **Ferărie,** și **Lipscănie,** cu vechiü renume, avënd un mare cerc de clienți, **este de vânzare, în condițiile cele mai favorabile.**
Amënunte la d **NICOLAE LUPU** Zărnesci.
Zărnesci cu apröpe 4000 locuitori, în depărtare numai de 28 chilometri dela Brașov, are erna de două ori pe di. vara de 3 ori pe di legătura de drum de fer, are două fabrici însemnate, törg de săptămână și două törguri de țără. 4—6

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)
sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădēmēt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.
Administ. „Gazetei Trans.“

TIPOGRAFIA A. Mureșianu
Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.
Acest stabiliment este provödut cu cele mai bune mijlöce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **öri-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:
IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.
CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE
STATUTE.
FOI PERIODICE.
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.
PROGRAME ELEGANTE.
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NONTĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.
ANUNȚURİ.
REGISTRE și **IMPRIMATE** pentru tôte speciile de serviciuri.
BILANȚURİ.
Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
Coverte, in totă mărimca.
TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de **HOTELURİ** și **RESTAURANTE.**
PREȚURİ-CURENTE ȘI **DIVERSE**
BILETE DE INMORMENTARI.
Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă.—Prețurile moderate.—Comandele din afară rugăm a le adresa la
Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.